

VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASUUNNITELMA ja TOTEUMA TOIMINTAKAUDELLE 2021- 2025

TEEMME ALOITTEITA, OTAMME KANTAA JA ANNAMME LAUSUNTOJA

TOTEUMA/tulossa

LAUSUNNOT:

2021	Lahden keskustan Keskustavisio 2030	9.12.21 ylimääräinen kokous
2022	- Lahden strategia 2030 - Seudullisen palveluliikenteen edistäminen ja tuominen käytäntöön	3.2.22 ylimääräinen kokous 22.3.22
2023	- Lahden keskustan turvallisuussuunnitelma - Selko- ja monikielisyys kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa	14.3.23 12.6.23 20.9.23
2024	- Vanhusneuvostolta pyydetty lausuntoa valtuustoaloitteeseen, joka käsittelee Pride liputusta ja siitä luopumista - Lahden seudun joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma 2040 - Lahden seudun joukkoliikenteen seudullinen strategia 2024 - Pysäköinnin mobiili- ja testiviestimaksamiseen siirtyminen - Lahden suunta -työn 2021–2025 ehdotus - Lausuntopyyntö koskien Aleksanterinkadun suojatiekokeilua - Joukkoliikenteen seudullisesta strategiasta	4.3.24 Vanhusneuvosto ei antanut lausuntoa. 18.1.24 23.10.24 27.5.24 24.6.24 (erillinen Teams kokous) 9.9.24 23.10.24
ALOITTEET:		
2022	Neuvostojen puhe- ja läsnäolo-oikeus Lahden kaupungin päätöksentekokelemissä (yhteinen aloite vanhus- ja vammaisneuvosto)	23.6.22 Aloitteeseen tullut kaupunginhallituksen kielteinen päätös 16.1.23.

2023	- Aloite hyvinvointialueelle käytöstä poistettujen apuvälineiden kierrättämiseen (yhteisaloite vammaisneuvoston kanssa) - Aloite liikuntatoimelle ikääntyneiden uimiseen liittyvien liikuntapalveluiden monipuolistamisesta	31.10.23 Aloitteeseen tullut hyvinvointialueelta kielteinen päätös 31.1.2024. 23.11.2023 Aloitteeseen kysytty vastausta 10.3.2025
KANNANOTOT:		
2022	Lahden vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kannanotto: Kevyen liikenteen väylien talvikunnossapito	12.5.22, kaupunkiympäristölautakunnan vastine saatu 12.10.22.
2025	Lahden vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kannanotto: Kevyen liikenteen pelisääntöjä tarkennettava	Valmistelussa
KYSELYT:		
2022	- <i>Voi hyvin Hämeessä</i> -kysely. Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta. - Sosiaali- ja terveysministeriön <i>Kysely vanhusneuvostoille iäkkäiden toimintakyvyn edistämisestä</i>. Vastauksia tullaan käyttämään poikkihallinnollisen Ikäohjelman suuntaamisessa ja iäkkäiden laatusuosituksen valmistelussa.	18.1.22
TEHOSTAMME IKÄIHMISTEN ASIOIDEN VIESTINTÄÄ JA TIEDONKULKUA		
2022	Ikäihmisen palveluopas ilmestynyt helmikuussa 2022 paperisena ja sähköisenä versiona PPHYKYN toimesta.	Käsitelty 22.2.22. Päätettiin, että viestitään uudesta oppaasta tehokkaasti eri kanavilla. Annetaan myös kehittämis ehdotuksia seuraavan vuoden oppaaseen.
2022	Vanhusneuvoston toiminnasta lisätietoa asukkaille Vanhusneuvoston esite uudistettiin syksyllä 2022	Lahden eläkkeensaajat osallistujia :40 Inga-Maija Hyppölä Lahden lähimmäispalvelut osallistujia: 10 Inga-Maija Hyppölä

	Vanhusneuvosto kohtasi markkinakävijöitä torilla ja kertoi toiminnastaan yhdessä vammaisneuvoston ja kumppanuuspöytien kanssa.	28.2. julkaisu Facebookissa: Neuvosto torilla 5.3. 5.3.2025. Kohtaamisia yhdessä n. 100.
VAHVISTAMME YHTEISTYÖTÄ ERI TAHOJEN KANSSA PAIKALLISESTI, SEUDULLISESTI JA VALTAKUNNALLISESTI		
	Tutustumiskäyntejä paikallisiin vanhustenhoitopaikkoihin	
2022	Tutustumismatka johonkin kaupunkiin kerran vuodessa	Tutustumismatka Tampereelle 16.9.22
2024		Tutustumismatka Helsinkiin 14.6.24. Vierailu Kinaporin palvelukeskuksessa.
2023	Otetaan vastaan toisen kaupungin vanhusneuvosto vieraaksi. Yksi vierailu/vuosi	25.4.23 Lappeenrannan vanhusneuvoston vierailu. Vieraita 10.
2024		15.3.24 Kouvolan vanhusneuvoston vierailu. Vieraita 15.
	Yhteistyön vahvistaminen kolmannen sektorin ja hankkeiden kanssa	eri hankkeet ovat olleet esittäytymässä kokouksissa (lista alla)
2023	Tutustuminen Palvelutorille	25.4 .23
2022	Osallistuminen kerran vuodessa valtakunnalliseen tapahtumaan	Inga-Maija Hyppölä ja Kaija Koljonen <i>Vanhusneuvostopäivät</i> Helsingissä 2.11.22
		Vuokko Kautto <i>Tekoja Ikäystävälliseen yhteiskuntaan -seminaari</i> etä 25.11.22
2023		Kaija Koljonen ja Leena Sorvali <i>Vanhusneuvostopäivät</i> Helsingissä 8.11.23
2024		Inga-Maija Hyppölä ja Vuokko Kautto <i>Vanhusneuvostopäivät</i> Helsingissä 30.10.24

2025	Vierailu nuorisovaltuuston kokouksessa keskustelemassa yhteisestä kevyen liikenteen kannanotosta.	Kaija Koljonen 20.3.2025
JÄRJESTÄMME TAPAHTUMIA		
2021	Avoin vanhusneuvoston kokous kerran vuodessa. -Sirkku Hildén, Lahden kaupunginhallituksen puheenjohtaja kertoi ikäihmisten palveluista ja vastasi nousseisiin kysymyksiin. -Kaisa Varpenius, projektivastaava, Päijät-Hämeen hyvinvointipalvelujen kehitys ry. <i>Omanoloinen arkielo</i> -hankkeen esittely.	9.11.21, osallistujia 40
2023	-Päijät-Hämeen hyvinvointihallituksen puheenjohtaja Kristiina Hämäläinen, avosairaanhoidon tulosaluejohtaja Marianne Wallin ja Harjun terveyden johtava lääkäri Minna Honkanen	18.4.23, osallistujia 30
2024	-Kaupunginjohtaja Niko Kynnäräinen -Päijät-Hämeen hyvinvointialueen Terveysliikuntakoordinaattori Heli Hautalahti	19.3.2024, osallistujia 40
2022	Vanhusten viikon juhlan järjestäminen kerran vuodessa, jossa palkitaan ”vuoden vanhusteko”.	6.10.22, osallistujia n.100 Juhla Sibeliustalolla. Vuoden vanhusteko palkinnon sai Lahden lähimmäispalvelut ry.
	Vanhusten viikon tapahtumat esim. palvelutorilla, kirjastoissa.	2-9.10.22 Vanhustenviikko. 4.10.22 Palvelutorin Pop-upissa kävijöitä n. 350.
2023	Vanhustenviikon juhla Ristinkirkossa ja ”vuoden vanhusteko”	5.10.23, osallistujia n. 200 Pääesiintyjänä Seela Sella. Vuoden vanhusteko palkinnon sai ” <i>Senioreiden digikinkerit</i> ”
	Vanhusten viikon pop-up-tapahtuma palvelutorilla	3.10.23 Palvelutorin Pop-upissa kävijöitä n. 300.
2024	Vanhustenviikon juhla kaupungintalon sisäpihalla ja ”vuoden vanhusteko”	10.10.24, osallistujia n. 180

	Vanhusten viikon pop-up-tapahtuma palvelutorilla	Pääpuhujana Tarja Halonen. Vuoden vanhusteko palkinnon sai <i>Lempi</i> -palvelulinja. 9.10.24 Palvelutorin Pop-upissa kävijöitä n. 250.
2025	<i>Vanhusten viikon pop up -tapahtuma palvelutorilla</i> <i>Vanhusten viikon juhla Ristinkirkossa</i> <i>Tavoite liittyä mukaan syksyisin tai keväisin jo olemassa olevaan liikenne-tapahtumaan, joka edistää vuoropuhelua liikennesäännöistä ja liikennekulttuurista. Tahtotilaa kuvaa idea esim. skuuttien kokoontumisajot, järjestää yhteistyössä vaikuttamistoimielimet, Liikenneturva ja pyöräilyseura.</i>	9.10.2025 8.10.2025
TERVEHDIMME POSTIKORTILLA 100-VUOTIAITA LAHTELAISIA		
2021		Lähetetty 18 korttia
2022		Lähetetty 11 korttia
2023		Lähetetty 14 korttia
2024		Lähetetty 22 korttia
2025		Lähetetty 3 korttia 10.3. mennessä
SEURAAAMME, MITEN IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ EDISTÄVÄT SUUNNITELLUT TOIMENPITEET TOTEUTUVAT		
	Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma 2023–2025	-Vanhusneuvostoa haastateltiin toukokuussa 2022, mitä asioita tulevassa suunnitelmassa tulisi olla. -Luonnos vanhusneuvoston kommentoitavana 22.11.22 kokouksessa. -Ester Havukainen esitteli Lahden kaupungin hyvinvointikertomusta

		ikäihmisten näkökulmasta 18.3.25 kokouksessa.
EDISTÄMME ASIOITA, JOISSA TAVOITTEENA ON LAHTI-ikäYSTÄVÄLLINEN KAUPUNKI		
2022	Saatu jäsenyys WHO:N ikäystävälliseen kuntaverkoston	Maaliskuu 2022 hyväksytty jäseneksi
	Lahtelaisten ikäihmisten messut, jossa monia toimijoita	Pop-up 4.10.22 Palvelutorilla
2023	Lahtelaisten ikäihmisten messut, jossa monia toimijoita	Pop-up 3.10.23 Palvelutorilla
2024	Lahtelaisten ikäihmisten messut, jossa monia toimijoita	Pop-up 9.10.24 Palvelutorilla
2025	Lahtelaisten ikäihmisten messut, jossa monia toimijoita	<i>Pop-up tulossa lokakuussa</i>
KUTSUMME KOKOUKSIIN PAIKALLISIA TOIMIJOITA JA VIRANHALTIJOITA KESKUSTELEMAAN KANSSAMME		
2021	- Marko Torppala, projektipäällikkö, Linkkitiimi Oy. <i>Senioreiden digikinkerit</i> - Kaavoitusarkkitehdit Päivi Airas ja Tuomas Helin, Lahden kaupunki. <i>Lahden arkkitehtuuripoliittinen ohjelma eli Apoli Lahti esittely.</i>	12.10.21
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>Osallisuus- ja hyvinvointipalveluyksikön toiminta.</i>	13.12.21
2022	Toiminnanjohtaja Virpi Veijanen, Päijät- Hämeen muistiyhdistys. <i>Päijät-Hämeen muistiyhdistyksen toiminta.</i>	18.1.22
	- Erytisasiantuntija Päivi Pitkänen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>WHO:n Ikäystävällinen kunta- hakemus ja ikääntyneiden palveluopas.</i> - Suunnittelijaopettaja Päivi Vihma, Wellamo-opisto. <i>Wellamo-opiston opetustoiminta ikäihmisten näkökulma huomioiden.</i>	22.2.22
	Palvelupäällikkö Pirita Rautavuo ja informaattikko Sanna Vääriskoski-Kaukanen, Lahden kirjasto <i>Kirjastossa tavataan! -Kirjasto yhteisöllisyyden mahdollistajana</i>	22.3.22

	Tulosaluejohtaja Corinne Soini, PHHYKY, ikääntyneiden asiakasohjaus, sovittu 12.4.22	PERUUNTUI
	Hankepäällikkö Maikki Suhonen, Lahden kaupunki <i>Kestävää osallisuutta Lahdessa</i>	14.6.22
	Tulosaluejohtaja Corinne Soini, Päijät-Soten ikääntyneiden asiakasohjaus <i>Huoli ilmoitus ja joustavan palvelun asumismallista (JOPA)</i>	18.10.22
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma 2023-2025</i>	22.11.22
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö, Lahden kaupunki. <i>Vanhusneuvoston budjetti</i>	20.12.22
2023	Kokous monitoimikeskus Takataskussa, jossa paikan esittely: johtava työntekijä Olli Kopo, Lahden seurakunnat ja työvalmennuspäällikkö Eeva Friberg, Lahden kaupunki	17.1.23
	Joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho, Lahden kaupunki,	14.2.23
	Kokous Lab-ammattikorkeakoululla, Ulla Saarela, TKI-asiantuntija KEKO-hanke	14.3.23
	Hyvinvointialueen hallituksen puheenjohtaja Kristiina Hämäläinen, avosairaanhoidon tulosaluejohtaja Marianne Wallin sekä Harjun terveyden johtava lääkäri Minna Honkanen <i>Hyvinvointialueen ja avosairaanhoidon palvelut sekä ajankohtaiset asiat.</i>	18.4.23 Avoin kokous kirjaston auditoriossa
	Projektisuunnittelija Johanna Ruuhijärvi ja hanketyöntekijä Kimmo Eskelinen, Päijät-Hämeen hyvinvointialue sekä toiminnanjohtaja Jonna Piipponen-Karkulowski, Lahden lähimmäispalvelu ry <i>Ikääntyneiden etsivä työ- hanke</i>	12.6.23
	Vierailu Attendoon ja Aluepäällikkö Maria Borgin esitys, Attendo (Ikäihmisten palvelut, Päijät-Häme)	17.10.23
	Heli Hautalahti, Terveysliikuntakoordinaattori, Päijät-Hämeen hyvinvointialue	14.11.23
	Johtava asiantuntija, Pia Haverinen, Osallisuus ja hyvinvointiyksikkö	19.12.23
2024	Virpi Veijanen, Toiminnanjohtaja, Päijät-Hämeen Muistiyhdistys ry Corinne Soini, Asiakasohjaus Tulosaluejohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue	16.1.24
	Kristiina Hämäläinen, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen hallituksen puheenjohtaja	20.2.24
	Niko Kynnäräinen, kaupunginjohtaja	19.3.24
	Heli Hautalahti, terveystoimintakoordinaattori	
	Anu Norola, Lahden ja Heinolan seudun toimintakoordinaattori, Siskot ja Simot ry	23.4.24
	Marja-Leena Pellikka, Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysturva ry, Yhdessä Päijät-Häme -hanke	11.6.24
	Niina Ahvenainen, Osastonhoitaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Palliativinen ja saattohoito - osasto J12, Palliativinen kotisairaala	3.9.24

	Lauri Jokinen, joukkoliikennepäällikkö, kaupunkiympäristön palvelualue, Lahden kaupunki Sanna Virta, Osallisuuskoordinaattori, Osallisuus- ja hyvinvointi -yksikkö, Lahden kaupunki	1.10.24 12.11.24
2025	Sari Niinistö, aluehallituksen puheenjohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue <i>Ikääntyneiden palvelut</i> Ari-Pekka Elovaara, yhteyspäällikkö, Liikenneturva: <i>Kevyt liikenne</i> Ester Havukainen, Osallisuus ja hyvinvointi -yksikkö, Lahden kaupunki: <i>Hyvinvointikertomus</i>	18.2.2025 18.3.2025 18.3.2025
KOKOUKSET		
2021	Ensimmäinen kokous oli 17.9.21	Syky 5 kokousta
2022	Kevääksi suunnitteilla 5 kokousta	Kevät 7 (kaksi kokousta oli Teamsillä koronarajoitusten vuoksi) Toukokuussa yhteiskokous nuorisovaltuusto, vammais- ja vanhusneuvosto
	Sykyksi suunnitteilla 5 kokousta	Syky 5 kokousta.
2023	Kevääksi suunnitteilla 6 kokousta	Kokouksia yhteensä 6, joista 18.4. avoin kokous ja 18.5. yhteiskokous vammaisneuvoston ja nuorisovaltuuston kanssa
	Sykyksi suunnitteilla 4 kokousta	Syky 4 kokousta.
2024	Kevääksi suunnitteilla 6 kokousta	Kokouksia yhteensä 6, joista 19.3. avoin kokous
	Sykyksi suunnitteilla 4 kokousta	Kokouksia yhteensä 4, joista 12.11. yhteiskokous nuorisovaltuuston sekä vammais- ja vanhusneuvoston kanssa. Lisäksi 25.10. kokous hyvinvointialueen kuntien vanhusneuvostojen kanssa.

2025	Vuoden 9:lle kokoukselle varattiin kullekin 2,5h (kokous 21.1.2025). Kevääksi suunnitteilla 4 kokousta.	<i>Lisäksi 9.5. kokous hyvinvointialueen kuntien vanhusneuvostojen kanssa.</i>
EDUSTUS		
	PHHYKY:n alueellinen vanhusneuvosto: Inga-Maija Hyppölä (vara Kari Kempas)	31.12.2022 saakka, jolloin toiminta siirtyi hyvinvointialueelle.
	Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvosto: Inga-Maija Hyppölä (vara Kari Kempas)	Valittiin 18.10.22
	Takataskun ohjausryhmä: Kari Kempas	
	Senioreiden digikinkerit ohjausryhmä: Kari Kempas	
	LAB-ammattikorkeakoulun KOHOTE – kotihoitopalveluihin teknologiaa ja digitalisaatiota - hankkeen ohjausryhmä: Kari Kempas	
	Lab -ammattikorkeakoulun Kestävän palveluasumisen ekosysteemi- KEKO A 77903 EAKR hanke: Inga-Maija Hyppölä	
	Pete Lahti (ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkosto): Iida Hovi, 18.10.22 alkaen Vuokko Kautto (varalla Vesa Halme)	
	Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelman yhteistyöryhmä, ympäristöministeriö Inga-Maija ja varalla Kaija Koljonen	
	Lahden liikenneturvallisuusryhmä: Kaija Koljonen	valittiin 17.1.23